

Nota van inlichtingen

Constructie- en afnamesoftware ten behoeve van theorie-examens

Europese aanbesteding volgens de openbare procedure

Eerste nota van inlichtingen

3 juni 2022

Inleiding

1.1 Algemeen

Deze Nota van inlichtingen maakt onderdeel uit van het Beschrijvend document en prevaleert boven het Beschrijvend document en de daarbij behorende Bijlagen.

Deze Nota van inlichtingen bevat de antwoorden en reacties van het CBR op vragen en opmerkingen van Geïnteresseerden.

1.2 Aanvullingen

Met deze Nota van inlichtingen zijn de volgende documenten gewijzigd en bijgevoegd als Herziene documentatie of als nieuw document:

- Beschrijvend document
- Bijlage A Requirements
- Bijlage H Prijsopgaveformulier
- Bijlage M Inventarisatie items en mediabestanden Theorie
- Bijlage N Inventarisatie items en mediabestanden CCV

Vragen en opmerkingen van Geïnteresseerden en antwoorden en reacties van het CBR

Nr.	Betreft	Vraag	Antwoord
1	Bijlage A Requirements 88 Functioneel – Afname Het surveillancproces	Online proctoring heeft ontzettend veel voordelen ten opzichte van het traditionele surveillanceproces op locatie. De onlineoplossingen hebben de afgelopen jaren een enorme vlucht genomen binnen het onderwijs en andere instellingen. Studenten zijn inmiddels gewend geraakt aan hybride omgevingen waarbij ze de keuze hebben om een examen op locatie of in hun eigen omgeving te maken op een tijd dat het hen uitkomt. Daarnaast wordt er veel voor dit soort oplossingen gekozen omdat de kandidaat van de eigen laptop gebruik kan maken, de examen faciliteit hoeft dan geen hardware meer te verzorgen. Hoe kijkt het CBR aan in deze aanbesteding tegen dergelijke oplossingen?	We onderkennen de mogelijkheden van proctoring. Hoewel de techniek al tot veel in staat is, biedt het nog onvoldoende borging in relatie tot fraude. Het CBR werkt met een gesloten vragenbank en het is cruciaal dat examenvragen en beeldmateriaal niet onrechtmatig verkregen en verspreid worden. We onderzoeken of in de toekomst een combinatie van biometrische controle en classroomproctoring tot de mogelijkheden behoort. Toepassing hiervan is voor de eerste drie jaar niet voorzien.
2	Bijlage A, id 7	Moet een goedkeuringsproces per item ingericht worden of kan een standaard itemgoedkeuringsproces volstaan?	Een standaard itemgoedkeuringsproces volstaat.
3	Bijlage A, id 8	Wat bedoelt u met een matrix itemtype?	De matrixvraag wordt ook wel een tabelvraag genoemd. De vraag bevat verticaal meerdere rijen met bijvoorbeeld stellingen, en horizontaal meerdere kolommen met meerdere antwoordmogelijkheden. De kandidaat moet in de matrix/tabel de juiste stellingen en antwoordmogelijkheden die bij elkaar passen koppelen door deze te selecteren.
4	Bijlage A, id 21	Wat moet precies Engels en Nederlands zijn? Bedoelt u de editor applicatie? Of worden er twee versies van items gemaakt: in Nederland en in Engels? Kunt u dit verduidelijken?	Vraag en antwoordteksten van Items moeten zowel in Nederlands als in Engels gesproken aangeboden kunnen worden.
5	Bijlage A, id 29	Moet een goedkeuringsproces per toetsversie ingericht worden of kan een standaard toetsversiegoedkeuringsproces volstaan?	Elke toetsversie die in omloop wordt gebracht moet afzonderlijk worden goedgekeurd door middel van het ingerichte goedkeuringsproces. Dit mag een standaard goedkeuringsproces zijn.
6	Bijlage A, id 44	Wat wordt deze requirement bedoeld met positionering bewerken? Kunt u dit verduidelijken?	Met de positionering wordt de plaats op het weergavescherm bedoeld. De plek van het plaatje, filmpje of gifje moet in te stellen zijn, zodat deze desgewenst bijvoorbeeld rechts, links of in het midden weergegeven kan worden. Hetzelfde geldt voor de grootte van het bestand.
7	Bijlage A, id 103	Is inzicht in de configuratie instellingen ook nodig in een Saas oplossing en u deze niet kan instellen? Of worden andere configuratie instellingen bedoeld?	Functioneel Beheer wil inzicht hebben in alles wat ze zelf in de applicatie kunnen instellen.

8	'Beschrijvend document', blz. 29, Opdracht voor de inschrijver, laatste 9bullet: "De data die de Oplossing biedt om de afnamecapaciteit op locaties te kunnen monitoren en optimaal te benutten":	Kan de aanbestedende dienst bevestigen dat het daadwerkelijk monitoren en benutten van de afnamecapaciteit door de logistieke software wordt uitgevoerd op basis van de data uit de Oplossing? En zo nee, hoe dan wel? En kunt u dit aspect van de opdracht linksom of rechtsom nader toelichten?	De data voor het monitoren en benutten van de afnamecapaciteit dient door de oplossing te worden geleverd. De monitoringfunctie zelf hoeft niet binnen de Oplossing te worden geboden, echter kan de Inschrijver zich hiermee wel onderscheiden.
9	'Beschrijvend document', blz. 31, kopje: Monitoren van een toets, bullet: Wisselen van examenunit:	Kan de aanbestedende dienst bevestigen dat de wisseling van de Toetsunit door de logistieke software wordt uitgevoerd op basis van de data uit de Oplossing? En zo nee, hoe dan wel? En kunt u dit aspect van de opdracht linksom of rechtsom nader toelichten?	Uitvoering van het wisselen van toetsunit is niet per definitie op basis van data uit de Oplossing. Het CBR ziet de logistieke functie als routing van kandidaten tot aan de intake-balie en niet het toewijzen van kandidaten aan toetsunits in de zaal. • Indien de Oplossing een API biedt om deze data uit te wisselen met de logistieke software van het CBR, dan zal het CBR het gebruik daarvan overwegen. • Indien logistiek een integraal onderdeel is van de geboden oplossing, dan zal het CBR het gebruik hiervan overwegen, hetgeen een koppeling op basis van een API overbodig maakt. Het CBR wil ook de mogelijkheid hebben om de geboden Oplossing onafhankelijk te kunnen gebruiken van de logistieke software van het CBR.
10	'Beschrijvend document', blz. 31: "Wisselen van examenunit":	Wat wordt er bedoeld met een examenunit? Is dat hetzelfde als de wél gedefinieerde Toetsunit? En zo niet, wat is het dan? Wat wordt bedoeld met het wisselen van een examenunit? Is dat het moment waarop 'de examenunit in het logistieke systeem vrijkomt voor een volgende kandidaat' (zie leidraad onder 1.3) of wordt het moment (incident) bedoeld dat een examenkandidaat op plek A start en dan moet wisselen naar plek B? Of wordt er nog heel iets anders met het 'wisselen' bedoeld (en zo ja, wat dan)?	Een examenunit is inderdaad iets anders dan de toetsunit. Een examenunit is het examenhokje met scherm, standalone-pc, etc. In geval van een incident/storing moet een kandidaat naar een andere examenunit verplaatst kunnen worden van plek A naar plek B.
11	'Bijlage B Conceptovereenkomst', blz. 12, art. 20.1 Informatiebeveiliging: "Opdrachtnemer dient te allen tijde te voldoen aan de beveiligingseisen die voortvloeien uit de meest recente versie	1. Wat zijn de specifieke kenmerken en doelen van het CBR waar de inschrijver rekening mee dient te houden? 2. Hoe waarborgt het CBR dat de Opdrachtnemer bekend is met de meest recente versie van het informatiebeveiligingsbeleid, indien deze gewijzigd wordt?	1) De Opdrachtnemer en de dienstverlening voldoen waar relevant aan de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO, versie 1.04, te downloaden op bio-overheid.nl) op Basis Beveiligingsniveau 2 (BBN2) in opzet, bestaan en werking. 2) Dit wordt afgevangen door het feit dat de Inschrijver ISO 27001 gecertificeerd moet zijn en moet voldoen aan de specifieke must haves in de requirements in Bijlage A.

	van het informatiebeveiligingsbeleid van het CBR. Het informatiebeveiligingsbeleid van het CBR betreft de Baseline Informatiebeveiliging overheid aangevuld met de specifieke kenmerken van en specifieke doelen van het CBR.”:		
12	‘Beschrijvend document’, blz. 26: “Met betrekking tot koppelingen: - koppelen van de Oplossing aan koppelvlakken die het CBR ter beschikking stelt; - realiseren van koppelvlakken op basis van open standaarden; - autoriseren van de toegang tot de koppelvlakken. & ‘Conceptovereenkomst’, blz. 5, artikel 3.1: “Opdrachtnemer is in de breedste zin des woords eindverantwoordelijk voor de realisatie van de Oplossing en het vervolgens zorgdragen voor het continue functioneren van de Oplossing. Onder deze eindverantwoordelijkheid valt onder andere, maar niet uitsluitend, het zorgdragen voor werkende koppelingen	Kunt u specifiek omschrijven welke koppelingen met welke bestaande systemen moeten worden gerealiseerd? Het antwoord van deze vraag is voor inschrijvers van groot belang om te kunnen inschatten hoeveel uren hieraan moeten worden besteed, te meer gezien de uitermate brede (eind)verantwoordelijkheid voor inschrijver als geformuleerd in artikel 3.1 van de conceptovereenkomst. Concreet wordt verzocht om minimaal de aard van de koppelvlakken en de exacte specificaties ervan, geformuleerd door experts bekend met ICT. Bent u daarnaast bereid om kenners van de huidige systemen kort enkele van de meest relevante user stories te laten formuleren, eveneens om daarmee werkelijk de juiste inschatting van de vereiste koppelingen te maken?	API’s (voor een bestaande CBR-maatwerkapplicatie) moet worden ondersteund, standaard, dus niet speciaal voor het CBR gebouwd. Deze CBR-maatwerkapplicatie ondersteunt de aanroep van RESTful en SOAP services en kan eventueel callback services aanbieden voor aanroep door de geboden oplossing. Het CBR gaat uit van een multi-tenant SaaS-oplossing (ID117). Functioneel betreft het koppelingen zoals geformuleerd in requirement ID121. Tevens gelden koppelingrequirements ID100 en ID124. Het CBR is in dit stadium niet bereid om user stories te formuleren omdat het CBR uitgaat van standaard API’s die de oplossing biedt voor ID100, ID121 en ID124.

	met reeds bestaande systemen die in de Oplossing worden geïntegreerd, alsmede het zorg dragen voor juiste licenties voor software en de benodigde infrastructuur om de Dienstverlening aan te bieden.”:		
13	‘Beschrijvend document’, blz. 36, §7.3 Nederlandse taal: “De Inschrijving dient in de Nederlandse taal te zijn opgesteld. Alle communicatie, documenten en correspondentie in het kader van deze Aanbesteding en de eventuele Opdracht moeten in de Nederlandse taal worden gevoerd en/of opgesteld. Voor (standaard)rapporten, handleidingen en dergelijke, waarvan het algemeen gebruikelijk is dat deze in de Engelse taal zijn opgesteld, geldt dat hiervan (ook) Engelstalige versies mogen worden overgelegd. Andere talen zijn niet toegestaan.”	Kan de aanbestedende dienst bevestigen dat de Nederlandse taal gebruikt dient te worden voor zowel de communicatie tijdens de implementatie (trainingen) als tijdens de gehele gunningsperiode (Interface & Servicedesk)?	Ja, de Nederlandse taal dient mondeling en schriftelijk te worden gebruikt tijdens: - de aanbesteding; - de implementatie; - de contractperiode. Uitzondering hierop betreft (standaard)rapporten, handleidingen en dergelijke, waarvan het algemeen gebruikelijk is dat deze in de Engelse taal zijn opgesteld. Daarvan zijn schriftelijke Engelstalige versies (ook) toegestaan.
14	‘Beschrijvend document’, blz. 17, §4.4.2 Ervaring van de	Kan de aanbestedende dienst bevestigen dat de referentieopdracht uitgaat van ten minste 100.000 individuele inschrijvingen?	Ja, dat klopt. Het CBR vraagt om een omvang van ten minste 100.000 (theorie-)examens. Daarbij gaat het inderdaad om ten minste 100.000 individuele inschrijvingen.

	inschrijver: "de omvang van de referentieopdracht is ten minste 100.000 examens per jaar verdeeld over ten minste vijf locaties."		
15	'Beschrijvend document', blz. 17, §4.4.2 Ervaring van de inschrijver	Kan de aanbestedende dienst bevestigen dat de referentieopdracht in de Nederlandse taal uitgevoerd moet zijn?	Nee, voor het beschikken over de competenties A, B en C is het niet noodzakelijk dat de ervaring daarmee plaatsvond in de Nederlandse taal.
16	'Beschrijvend document', blz. 29, §6.8.6 Beoordelingskader, laatste bullit: "De mate waarin de voorstellen bijdragen aan het gebruiksgemak voor de gebruiker."	De aanbestedende dienst bezigt in het kader van de beoordeling van G5 en G6 de terminologie 'de voorstellen'. Beoordeeld zou worden 'De mate waarin de voorstellen bijdragen aan het gebruiksgemak voor de gebruiker.' In de eisen die beoordeeld gaan worden komt echter de term 'voorstel' niet voor. Kan de aanbestedende dienst toelichten wat er wordt bedoeld met 'voorstellen' in deze context en wat er concreet door inschrijvers dient te worden voorgesteld?	Onder het kopje 'Opdracht voor de Inschrijver' vraagt het CBR om een aantal onderwerpen uit te werken. Onder "voorstellen" wordt verstaan de uitwerking van die gevraagde onderwerpen.
17	'Beschrijvend document', blz. 30, §6.8.7: "De tussentijdse scores worden niet meegedeeld aan de Inschrijvers. Met het hanteren van deze gefaseerde gunningssystematiek vallen uitsluitend de Inschrijvers af die na de tussentijdse beoordeling daadwerkelijk geen enkele kans op gunning hebben, ongeacht hun scores op de laatste Gunningscriteria G7 en G8."	In de systematiek van deze aanbesteding is ervoor gekozen om de inschrijvers een demonstratie te laten doen die een score hebben van ten minste 'voldoende' op de Gunningscriteria G2, G3, G4, G5 en G6. Echter, het voorbereiden en uitvoeren van de Demo vergt veel tijd en energie en dus kosten van een Inschrijver. Daarbij geldt dat het mogelijk zou kunnen zijn dat een partij aan de demonstratie dient mee te doen, terwijl eigenlijk reeds helder is dat deze inschrijver de opdracht reeds op punten niet meer gegund zou kunnen krijgen. Bent u bereid de systematiek aan te passen op een manier dat in die gevallen deze verliezende inschrijver niet meer aan de demonstratie hoeft mee te doen, om deze inschrijver onnodig tijd en energie te besparen?	Het CBR heeft een analyse van het gunningsmodel uitgevoerd. Een Inschrijver met: - de laagst acceptabele score van een voldoende op de Gunningscriteria G2, G3, G4, G5 en G6, - een hoge score op prijs, en - een hoge score op de demonstratie (Gunningscriteria G7 en G8) kan winnen van een tweede Inschrijver die: - zeer goed scoort op de Gunningscriteria G2, G3, G4, G5 en G6, - een lage score heeft op prijs, en - de laagst acceptabele score van een voldoende heeft op de Gunningscriteria G7 en G8. Het kan zelfs zijn dat de hierboven genoemde tweede Inschrijver met zijn demonstratie een onvoldoende scoort, waarmee zijn Inschrijving ongeldig is. Kortom: een Inschrijver met de laagst acceptabele score van een voldoende op de Gunningscriteria G2, G3, G4, G5 en G6 heeft altijd een kans om de Opdracht te winnen. Naar aanleiding van uw vraag past het CBR het gunningsmodel als volgt aan: In het geval dat een Inschrijver na de tussentijdse beoordeling van de Gunningscriteria G1 tot en met G6 een zodanige score heeft dat hij op basis daarvan de Aanbesteding niet meer kan winnen, <i>tenzij een andere Inschrijver een onvoldoende scoort op Gunningscriterium G7 of G8, dan</i>

			zal het CBR aan de eerste Inschrijver de vraag voorleggen of hij nog wil worden uitgenodigd voor de demonstratie van de Gunningscriteria G7 en G8. De keuze is dan aan de Inschrijver zelf. De precieze resultaten van de beoordeling ontvangt de Inschrijver dan nog niet; de gunningsbeslissing maakt het CBR immers tegelijkertijd bekend aan alle Inschrijvers nadat de beoordeling van alle Inschrijvingen is afgerond (zie paragraaf 3.8 van het Beschrijvend document).
18	'Conceptovereenkomst', art. 16.8: "Opdrachtgever is aan Opdrachtnemer een vergoeding verschuldigd voor het Onderhoud en ondersteuning, conform het bepaalde in het prijsopgaveformulier."	Vanaf wanneer kunnen deze jaarlijkse kosten door Opdrachtnemer in rekening worden gebracht? Met ingang van de Uitvoeringsfase? Deze is 8 jaar (uitgaande van 1 jaar Implementatiefase) en niet 9 jaar zoals nu door u gesteld. Kunt u dit aanpassen in het prijzenblad? Zo nee, waarom niet?	De jaarlijkse kosten gelden inderdaad niet tijdens de Implementatiefase. Ze kunnen in rekening worden gebracht met ingang van de Uitvoeringsfase. Het prijsopgaveformulier is aangepast en bijgevoegd als Herziene documentatie.
19	'Beschrijvend document', blz. 33, §6.9: "Voor alle licenties geldt dat ze eeuwigdurend moeten zijn."	Kan de aanbestedende dienst bevestigen dat zij op de hoogte zijn dat in een SAAS-omgeving altijd kosten verbonden zijn aan het beschikbaar houden van de omgeving en data? Zo ja, welke kosten heeft u op dit moment om in grote lijnen rekening mee gehouden?	Ja, het CBR weet dat in een SaaS-omgeving kosten zijn verbonden aan het beschikbaar houden van de omgeving en data. De huidige oplossing is niet SaaS.
20	'Beschrijvend document', blz. 33, §6.9: "Voor alle licenties geldt dat ze eeuwigdurend moeten zijn."	Kan de aanbestedende dienst in het kader van de licentie aangeven wat precies bedoeld wordt met 'eeuwigdurend'? En welke licenties men precies bedoelt (die van de toetssoftware, of nog andere)? Gesignaleerd wordt het probleem dat jaarlijkse licentiekosten vermenigvuldigd met een oneindig aantal jaren tot een oneindig groot getal leidt. Dit zal niet de bedoeling van de aanbestedende dienst zijn. Kunt u toelichten wat u wél aan licentierechten verlangt, bijvoorbeeld door het onderliggend belang van de aanbestedende dienst toe te lichten (het 'wat' in plaats van het 'hoe/waarmee')? Indien de aanbestedende dienst desondanks aan de eis van 'oneindigheid' wenst vast te houden, kunt u dan toelichten hoe u civielrechtelijk / contractrechtelijk het verband ziet tussen de contractduur (die voor een bepaalde tijd geldt) en de licentieduur (die voor onbepaalde tijd geldt)?	De zin "Voor alle licenties geldt dat ze eeuwigdurend moeten zijn" in paragraaf 6.9 van het Beschrijvend document kan worden genegeerd en beschouwd als <u>niet geschreven</u> . Het CBR gaat ermee akkoord dat de licenties gedurende de looptijd van de Overeenkomst worden afgenomen. Het is daarbij van belang dat gedurende de looptijd van de Overeenkomst aanpassingen, changes, versiebeheer en updates kunnen worden toegepast op de licenties.

21	'Beschrijvend document', blz. 33, §6.9: "Vul de prijzen in in het prijsopgaveformulier" (Bijlage H).	Kan de aanbestedende dienst aangeven waar de inschrijver de onlosmakelijk noodzakelijke kosten voor de Cloud-infrastructuur kwijt kan in het prijzenblad?	Bijlage H Prijsopgaveformulier is herzien. In het prijsopgaveformulier kunnen onder 'G Cloudkosten' de kosten worden opgegeven gerelateerd aan een cloudoplossing.
22	'Conceptovereenkomst', blz. 6 e.v., art. 5 en verder: "Duur implementatie":	Het is niet ondenkbaar dat uitloop van de implementatie deels of volledig aan Opdrachtgever toe te rekenen is. Daarover is echter niets opgenomen in de conceptovereenkomst. Het lijkt niet meer dan redelijk dat Opdrachtgever aan dezelfde verplichtingen dient te voldoen en aan dezelfde sancties onderhevig is als opdrachtnemer. Kunt u dit aanpassen in de conceptovereenkomst svp?	In het geval een verlenging van de Implementatie op initiatief is van het CBR en niet is toe te rekenen aan de Opdrachtnemer, is het CBR bereid om de vergoeding voor de transitiefase naar rato/evenredig uit te breiden. Voorbeeld: De implementatiefase duurt 12 maanden. De vergoeding voor de implementatiefase bedraagt € 400.000. Op initiatief van het CBR wordt de implementatiefase verlengd met drie maanden. In dat geval ontvangt de Opdrachtnemer een tegemoetkoming van 3/12 van de oorspronkelijke vergoeding van de Implementatiefase – in dit rekenvoorbeeld is dat € 100.000. De Overeenkomst wordt hierop aangepast.
23	'Conceptovereenkomst', blz. 10, art. 15	Artikel 15.4 en 15.5 zijn tegenstrijdig. Kunt u artikel 15.5 verwijderen svp? Zo nee, hoe waarborgt u dan dat innerlijke tegenstrijdigheid wordt voorkomen?	Artikel 15.5. wordt verwijderd. De Overeenkomst wordt hierop aangepast.
24	Beschrijvend document.pdf, blz. 4, 1.3 en blz. 8, 2.4 en Beschrijvend document.pdf, blz. 34, 6.9 F Overige kosten	In het beschrijvend document wordt gesproken over het "afnemen van de ruim 800.000 theorie-examens per jaar". 1) Kunt u aangeven wat de <u>maximale</u> hoeveelheid afnames in een jaar is? 2) Kunt u aangeven wat de uitgangspunten zijn geweest voor deze aantallen bij het berekenen van de prijs bandbreedte van € 2.500.000 en € 4.500.000 (beschrijvend document) gedurende de looptijd van de aanbesteding?	1) Op dit moment maximaal 5.000 examens per dag, 25.000 per week en daarmee maximaal 300.000 per jaar. 2) De bandbreedte is berekend onder andere op basis van deze aantallen.
25	Bijlage J IFP domeinstrategiecloudv 1.0, blz. 13, Financieel en Beschrijvend document.pdf, blz. 34, 6.9 F Overige kosten	In het strategie document staat het volgende over Cloud producten en diensten: "Veelal zijn de kosten in het begin van een ontwikkeling laag, maar naar mate de tijd (en de opslag van gegevens) verstrijkt worden de kosten (pay per use) ook hoger. Hier dient dan ook terdege rekening mee gehouden te worden. Aan flexibiliteit, schaalbaarheid en veiligheid zitten ook kostenplaatjes.". Dit is ook onze ervaring. Kunt u aangeven hoe deze kosten zijn opgenomen in de berekende prijs bandbreedte van € 2.500.000 en € 4.500.000 (beschrijvend document) gedurende de looptijd van de aanbesteding?	Dit betreft het onderdeel Changes, waarbij is uitgegaan van een fictief maar realistisch aantal uren voor Changes.
26	'Beschrijvend document', blz. 33, §6.9	Is het de aanbestedende dienst duidelijk dat in een SAAS-omgeving de kosten voor de aanbestedende dienst zullen stijgen indien er meer gebruik wordt gemaakt van de omgeving; lees meer toetsen, meer gebruikers, meer data, etc.? Zo ja, op welke wijze is hier rekening mee	Ja, daar is het CBR zich van bewust. In de bandbreedte is daarmee rekening gehouden.

		gehouden bij het bepalen van een bandbreedte met een maximum van 4,5 miljoen?	
27	'Beschrijvend document', blz. 25, §6.8.4 Conceptimplementatieplan	Gunningscriteria G4 is een concept Implementatieplan, dit impliceert dat het plan na gunning nog aangepast zal worden om het definitief te maken. Dit is ook logisch gezien het plan nog afgestemd moet worden met de opdrachtgever. Klopt onze aanname dat de opgegeven prijs na gunning nog aangepast kan (en mogelijk moet) worden op basis van het aangepaste implementatieplan? Zo ja, hoe wordt gewaarborgd dat dit aanbestedingsrechtelijk mogelijk is? Zo nee, accepteert u dan dat opdrachtnemer vanuit proportionaliteit evenals commercieel oogpunt beperkt zal zijn in haar mogelijkheden tot aanpassen van het implementatieplan?	Het conceptimplementatieplan dient inderdaad als uitgangspunt voor het daadwerkelijke implementatieplan dat de Opdrachtnemer na gunning opstelt. Het CBR gaat ervan uit dat Inschrijvers zich goed verdiepen in de Opdracht en dus ook aanbieden wat benodigd is voor de implementatie. De daarmee gepaarde prijs die u aanbiedt voor de implementatie is vast en kan slechts marginaal worden aangepast. Het CBR zal deze nuancering opnemen in de Overeenkomst. De herziene Overeenkomst volgt bij de publicatie van de tweede Nota van inlichtingen. Het CBR handelt hiermee binnen de kaders van het aanbestedingsrecht, zolang zich geen wezenlijke wijzigingen voordoen of wijzigingen waarvoor een uitzonderingsgrond geldt.
28	'Beschrijvend document', blz. 25, §6.8.4 Randvoorwaard en voor de implementatie: Migratie en conversie van de data van de huidige omgeving naar de nieuwe omgeving	Om een kwalitatief goede inschrijving te kunnen doen is het noodzakelijk een goede inschatting te kunnen maken van de migratiekosten. Als inschrijver hebben we daartoe een specificatie nodig van het aantal items, de verschillende vraagsoorten (inclusief media) en het aantal items per vraagsoort. Graag ontvangen wij deze gegevens. Indien de aanbestedende dienst hier om enige reden niet toe bereid zou zijn, horen wij graag waarom niet, en ontvangen wij op een andere wijze de benodigde informatie om deze inschatting op juiste wijze te kunnen maken.	In Bijlage M <i>Inventarisatie items en mediabestanden Theorie</i> en Bijlage N <i>Inventarisatie items en mediabestanden CCV</i> staan deze aantallen opgesomd. De Inschrijver dient ermee rekening te houden dat deze aantallen groter worden al naar gelang het CBR meer Items ontwikkelt. Wat in deze Bijlage wordt opgesomd zijn de aantallen op dit moment. In de komende maanden zullen hier meer Items en mediabestanden bij komen. Dan gaat het over een paar honderd extra Items voor dit jaar.
29	'Beschrijvend document', blz. 26, punt 10: "de verwachte inzet in uren van het CBR bij de diverse implementatiewerkzaamheden (zie punt 4), waarbij moet worden gerekend met een uurtarief van € 100. Ter verduidelijking: vervolgblad 27 van 42: 100 uur verwachte inzet van het CBR betekent dus € 10.000	U vraagt om een inschatting te geven van de werkzaamheden in uren vanuit het CBR. Voor een gelijkwaardige inschrijving is het noodzakelijk te weten hoe het CBR intern is georganiseerd, hoeveel medewerkers in de projectgroep plaatsnemen, welke expertise/ervaring zij hebben, hoe onderling overleg aanbestedende dienst - inschrijver wordt vormgegeven en op welke wijze men bij het CBR komt tot besluiten over keuzes die moeten worden gemaakt. Het is voor inschrijver zonder deze informatie niet mogelijk om hiervan een exacte inschatting van te geven. Bent u bereid om a) dit verzoek achterwegen te laten of b) akkoord te gaan met een zeer grove inschatting op basis van de ervaring van inschrijver, in de wetenschap dat dit zeer waarschijnlijk niet de werkelijkheid zal weerspiegelen?	Met de vragen die u aan het CBR stelt (aantal projectgroepleden, expertise/ervaring, etc.) draait u de zaken om. Deze vragen stelt het CBR juist aan u, de Inschrijver. Het CBR beschouwt u als de deskundige op dit gebied. Het CBR vraagt niet om een "exacte inschatting" waaraan het CBR u zal houden, maar om een inschatting. De reden waarom het CBR dit vraagt is om inzicht te krijgen in welke mate een beroep wordt gedaan op de capaciteit van het CBR, zodat het CBR daarmee rekening kan houden.

	aan kosten die moeten worden meegenomen in het totaal van de implementatiekosten."		
30	'Beschrijvend document', blz. 34, "Bij een prijs die hoger is dan € 4.500.000 is de Inschrijving ongeldig en wordt de Inschrijver uitgesloten."	Aanbestedende dienst heeft gekozen een plafondbedrag te hanteren waarbij inschrijvers die boven de 4,5 miljoen inschrijven worden uitgesloten. Kan de aanbestedende dienst toelichten op basis van welke inventarisatie en/of marktconsultatie en/of verdere informatie zij meent dat dit een marktconform plafondbedrag is in het licht van de huidige prijzen en ontwikkelingen in de markt én de hoge kwaliteitseisen die het CBR stelt?	Het totaalbedrag is gebaseerd op alle onderdelen in Bijlage H Prijsopgaveformulier. Het CBR heeft de bandbreedte zorgvuldig vastgesteld en is daarbij uitgegaan van de huidige oplossing met daarbovenop een marge voor cloudkosten en eventuele overige kosten. Voor de duidelijkheid – de bovengrens van de bandbreedte moet niet worden gezien als een plafondbedrag dat geldt voor de uitvoering van de Overeenkomst. Tijdens de uitnutting van de Overeenkomst is het niet onmogelijk dat de opdrachtwaarde het bedrag van € 4.500.000 overschrijdt. Zolang zich geen wezenlijke wijzigingen voordoen of zolang het wijzigingen zijn waarvoor een uitzonderingsgrond geldt, is dit binnen de kaders van het aanbestedingsrecht. De bandbreedte is <i>fictief</i> en bedoeld om de prijs te kunnen <i>beoordelen</i>.
31	'Beschrijvend document', blz. 34. "Bij een prijs die hoger is dan € 4.500.000 is de Inschrijving ongeldig en wordt de Inschrijver uitgesloten."	Kan de aanbestedende dienst toelichten hoe zij aan de prijsstelling van de hosting van een SAAS-oplossing zijn gekomen met inachtneming van de zeer hoge kwaliteitseisen die het CBR stelt? Is zij bekend met de prijzen die hiervoor op dit moment in de markt worden gevraagd, in het licht van de realiteit van het plafondbedrag van 4,5 miljoen?	Voor het bepalen van de bandbreedte zie het antwoord hierboven op vraag 30. Enige marktkennis met betrekking tot hostingkosten van een SaaS-oplossing is daarin meegenomen.
32	'Beschrijvend document', blz. 34. 'Bij een prijs die hoger is dan € 4.500.000 is de Inschrijving ongeldig en wordt de Inschrijver uitgesloten.'	Heeft de aanbestedende dienst bij haar (maximale) prijsstelling de kosten verwerkt van de stijgende energieprijzen, die van invloed zijn op de hostingkosten? Zo ja, op welke wijze? Zo nee, waarom niet?	De bandbreedte is naar het oordeel van het CBR ruim genoeg voor stijgende energieprijzen. In het geval dat prijzen stijgen kan de Opdrachtnemer met een beroep op artikel 17 van de Overeenkomst een gemotiveerd voorstel voor indexatie doen. En nogmaals, voor de duidelijkheid – de bovengrens van de bandbreedte moet niet worden gezien als een plafondbedrag dat geldt voor de uitvoering van de Overeenkomst. Zie het antwoord op vraag 30.
33	'Beschrijvend document', blz. 34. "Bij een prijs die hoger is dan € 4.500.000 is de Inschrijving ongeldig en wordt de Inschrijver uitgesloten."	Kan de aanbestedende dienst aangeven hoe zij in het licht van het plafondbedrag rekening heeft gehouden met de kosten van migratie? Is daarin de grootte van de itembank (en de aantallen versies), de hoge kwaliteitseisen alsook de druk op IT-personeel (en daarmee gepaard gaande hoge personeelskosten) in de huidige markt meegenomen? Zo nee, waarom niet? Zo ja, op welke wijze?	Het CBR heeft de bandbreedte zorgvuldig vastgesteld, waarbij ook rekening is gehouden met de kosten van migratie. Voor de kosten van migratie gaat het CBR uit van de opgesomde aantallen in Bijlage M <i>Inventarisatie items en mediabestanden Theorie</i> en Bijlage N <i>Inventarisatie items en mediabestanden CCV</i> .

34	'Beschrijvend document', blz. 34, "Bij een prijs die hoger is dan € 4.500.000 is de Inschrijving ongeldig en wordt de Inschrijver uitgesloten."	Is de aanbestedende dienst ervan overtuigd dat het plafondbedrag in het licht van de huidige kosten van softwarelicenties marktconform is? Zo ja, op basis waarvan?	De bandbreedte betreft een zorgvuldige inschatting aan de hand van de huidige oplossing en marktkennis over SaaS-oplossingen en softwarelicenties. In de bandbreedte heeft het CBR rekening gehouden met een opslag voor een SaaS-oplossing. Het CBR gaat ervan uit dat de bandbreedte marktconform is.
35	'Bijlage H Prijsopgaveformulier', cel H91 en 'Beschrijvend document' blz. 34	De prijs als opgegeven in cel H91 is van groot belang in deze aanbesteding. Kan de aanbestedende dienst nader uitleggen wat met 'TCO (Total Cost of Ownership) 9 jaar' wordt bedoeld?	In het herziene prijsopgaveformulier wordt de term TCO niet meer gebruikt.
36	'Bijlage B-ii Concept SLA', artikel 13.2: "Raadpleeg de bijlage Informatiebeveiliging van de Overeenkomst voor de definities van verplichte beveiligingsnormen en -regelgeving."	De bijlage 'Informatiebeveiliging van de Overeenkomst' is niet toegevoegd bij de gepubliceerde stukken. Kan de aanbestedende dienst deze bijlage alsnog vertrekken?	Deze bijlage is vertrouwelijk en wordt daarom alleen gedeeld met de Opdrachtnemer aan wie de Opdracht is gegund. Zie ook het antwoord op vraag 11.
37	'Requirements v1.0 ID 57': "Bij een Toetsversie met invulvragen moet het mogelijk zijn om niet direct een resultaat te berekenen. Het antwoord kan later worden beoordeeld."	Kan het CBR toelichten waarom voor specifieke examens het resultaat op een later moment berekent dient te worden?	In sommige gevallen (bij examens van CCV) moet bij invulvragen de inhoud van de antwoorden worden nagekeken door een corrector. De corrector kent punten toe aan de antwoorden, waarna het pas mogelijk is om het resultaat van de kandidaat vast te stellen.
38	Algemeen	In de aanbesteding wordt er vanuit gegaan dat de logistieke software en de constructie- en afnamesoftware aparte systemen zijn. In de aanbesteding lijkt het er echter op dat de zeggenschap over de Toetsunit wordt gedeeld door de logistieke software en de constructie- en afnamesoftware. In onze ervaring met klanten die gebruikmaken van afnamelocaties waar kandidaten individueel examens kunnen doen, is de zeggenschap over de Toetsunit altijd belegd bij de logistieke software. Nadat de logistieke software alle noodzakelijke controles heeft gedaan, wordt de toets voor de kandidaat op een beveiligde manier gestart. In deze configuratie is het niet nodig dat de informatie over de	Het CBR ziet de logistieke functie als routing van kandidaten tot aan de intake-balie en niet het toewijzen van kandidaten aan toetsunits in de zaal. • Indien de oplossing een API biedt om deze data uit te wisselen met de logistieke software van het CBR, dan zal het CBR het gebruik daarvan overwegen. • Indien logistiek een integraal onderdeel is van de geboden oplossing, dan zal het CBR het gebruik hiervan overwegen, hetgeen een koppeling op basis van een API overbodig maakt.

		Toetsunits in beide systemen wordt bijgehouden. Is het CBR bereid om de aanbesteding op dit punt aan te passen?	Het CBR wil ook de mogelijkheid hebben om de geboden Oplossing onafhankelijk te kunnen gebruiken van de logistieke software van het CBR. Het CBR handhaaft de eis.
39	Algemeen	Bij de huidige werkwijze worden er vanuit een toetsmatrijs meer toetsen samengesteld en overgebracht naar de afnamesoftware. In de aanbesteding lijkt het erop dat het CBR aan deze werkwijze wil vasthouden. Bij de keuze voor een toetssysteem dat zowel een constructie- als een afnamedeel bevat, is het echter niet nodig om zoveel verschillende toetsen te maken. Door gebruik te maken van at random toetsen kan per kandidaat op basis van een toetsmatrijs een toets worden samengesteld. Zo'n werkwijze zou het CBR een hoop werk besparen, omdat er geen administratie van verschillende toetsen hoeft te worden bijgehouden. Wijzigingen hoeven maar op één plaats te worden doorgevoerd en kunnen met een druk op de knop worden gepubliceerd. Accepteert het CBR deze werkwijze?	In algemeenheid: ja, het CBR accepteert dit. Het is een van de requirements. Dit betreft requirement ID 28 in Bijlage A Requirements.
40	Beschrijvend document, paragraaf 1.3, pagina 4 en 5	Heeft het CBR bezwaar tegen het gebruik van at random toetsen?	In beginsel niet zolang de toetsen (statistisch) gelijkwaardig zijn. Zie voor uitgebreide toelichting paragraaf 6.8.5: G5: Automatische toetsconstructie; algoritme Hier is an sich geen bezwaar tegen, en deze mogelijkheid kan zeker van meerwaarde zijn. Echter is het wel een vereiste dat toetsversies (ook) handmatig geconstrueerd kunnen blijven worden. Enerzijds om controle te kunnen houden op de inhoud van de toetsversies indien nodig, anderzijds omdat niet alle toetsen die door CBR afgenomen worden geschikt zijn om at random te toetsen.
41	Beschrijvend document, paragraaf 1.3, pagina 4 en 5	Hoeveel verschillende toetsen zou het CBR per dag willen gebruiken?	Divisie Theorie: Per dag nemen we tussen de 2.000 en 3.000 theorie-examens af. Momenteel werken we met 20 toetsversies voor de productcategorie B(auto), en 10 toetsversie voor de A(motor) en AM(bromfiets). Het CBR wil voorspelbaarheid tegengaan. Om die reden willen we afstappen van vaste toetsversies die gedurende een aantal weken in omloop zijn en aan grote aantallen kandidaten worden aangeboden. Waar het CBR naar toe wil is dat het systeem automatisch voor elke kandidaat opnieuw een toetsversie samenstelt op basis van vooraf gestelde restricties (zie paragraaf 6.8.5). Toetsversies mogen meerdere keren gebruikt worden zolang dit maar niet grootschalig gebeurt. Om voorspelbaarheid tegen te gaan streven we ernaar dat kandidaten op een en dezelfde locatie niet dezelfde toetsversie krijgen als een andere kandidaat. Dus in een ideale situatie stelt het systeem minimaal 1.000 toetsversies per dag samen. Voor de proefballonnen BTH werken we nu tussen de 20-80 varianten in één cyclus. Dit geldt voor de reguliere producten. We werken met meerdere varianten dan hierboven genoemd door MLA en meerdere cycli die tegelijkertijd lopen.

			Divisie CCV: CCV heeft ongeveer 215 verschillende examencodes, en van deze examens zijn in de meeste gevallen meerdere versies tegelijkertijd in omloop. Het is in te schatten hoeveel verschillende toetsversies gemiddeld op een dag worden afgenomen (sommige examens hebben weinig afname).
42	Beschrijvend document, paragraaf 1.3, pagina 4 en 5	Hoe lang (dagen, weken, maanden, aantal maal afgenomen) mag een specifieke toets worden gebruikt?	Zie ook het antwoord op vraag 41. Divisie Theorie: Dit zou door productmanagement in te stellen moeten zijn. Die flexibiliteit moet er zijn in relatie tot bijvoorbeeld proefballonnen, en dergelijke. Het kan dus voorkomen dat er meer dan 1.000 varianten moeten kunnen draaien (B, A en AM) en dan adhoc anders bepaald moet kunnen worden. Divisie CCV: Bij CCV-examens is dit erg afhankelijk per toets, en dit loopt erg uiteen. Sommige toetsen worden heel sporadisch afgenomen en kunnen daarom lang in omloop zijn met weinig afnames (meer dan een jaar). Bij CCV is per examenproduct vastgesteld hoe vaak toetsversies worden ververs. Dit is onder andere afhankelijk van het gemiddeld aantal kandidaten.
43	Beschrijvend document, paragraaf 1.3, pagina 4 en 5	Hoeveel 'actieve' vragen zijn er op een bepaald moment?	In Bijlage M <i>Inventarisatie items en mediabestanden Theorie</i> en Bijlage N <i>Inventarisatie items en mediabestanden CCV</i> staan deze aantallen opgesomd. De Inschrijver dient ermee rekening te houden dat deze aantallen groter worden al naar gelang het CBR meer Items ontwikkelt. Wat in deze Bijlage wordt opgesomd zijn de aantallen op dit moment. In de komende maanden zullen hier meer Items en mediabestanden bij komen. Dan gaat het over een paar honderd extra Items voor dit jaar.
44	Beschrijvend document, paragraaf 1.3, pagina 4 en 5	Hoeveel vragen ontwikkelt het CBR per maand/jaar?	Divisie Theorie: Dat verschilt. Maar voor onze drie examenproducten kunt u denken aan tussen de 500 en 1.000 Items per jaar. Divisie CCV: Ter illustratie, voor 2022 zijn er 2.800 Items gepland om te ontwikkelen voor CCV-examens.
45	Beschrijvend document, paragraaf 1.3, pagina 4 en 5	Hoe kan de constructie- en afnamesoftware weten in welke examenunit een kandidaat zit?	Constructiesoftware dient geen invloed te kunnen hebben op de afnamezijde. Het is voor de objectiviteit belangrijk dat het systeem bepaalt welke examenunit de kandidaat krijgt. Hier kan de factor 'mens' niet tussenkomen, omdat er veel variabelen zijn die bepalen waar een kandidaat komt te zitten en welke variant er wordt geselecteerd.
46	Beschrijvend document, paragraaf 1.3, pagina 4 en 5	Heeft elke examenunit een eigen extern IP-adres? Interne IP-adressen zijn niet zichtbaar voor externe webapplicaties.	Alle hardware componenten binnen IT hebben een IP-adres. Echter de theorie afname pc's hebben wel een dynamisch IP adres. Ofwel, elke keer als de pc aanlogt aan het netwerk, krijgt deze een ander IP adres.

47	Beschrijvend document, paragraaf 6.8.2, pagina 23	De Inschrijver dient te beschrijven in welke mate door technologie en innovatie de Oplossing zou kunnen bijdragen aan duurzaamheid. Wat bedoelt het CBR in dit kader precies met duurzaamheid?	Duurzame ontwikkeling is een ontwikkeling die tegemoetkomt aan de levensbehoeften van de huidige generatie, zonder die van de toekomstige generaties tekort te doen. Het gaat hierbij om economische, sociale en leefomgevingsbehoeften. Duurzaamheid (in het Engels: sustainability) is een breed begrip. Om een idee te krijgen van hoe breed – zie de Sustainable Development Goals. Het CBR is benieuwd naar de voorstellen van de Inschrijver op dit vlak. Te denken valt bijvoorbeeld aan Sustainable Development Goal 9. Hoe kan met technologische innovatie een bijdrage worden geleverd aan de verduurzaming van de infrastructuur die betrekking heeft op informatie- en communicatietechnologie?
48	Beschrijvend document, paragraaf 6.8.4, pagina 25	Hoeveel items moeten worden gemigreerd?	In Bijlage M <i>Inventarisatie items en mediabestanden Theorie</i> en Bijlage N <i>Inventarisatie items en mediabestanden CCV</i> staan deze aantallen opgesomd. De Inschrijver dient ermee rekening te houden dat deze aantallen groter worden al naar gelang het CBR meer Items ontwikkelt. Wat in deze Bijlage wordt opgesomd zijn de aantallen op dit moment. In de komende maanden zullen hier meer Items en mediabestanden bij komen. Dan gaat het over een paar honderd extra Items voor dit jaar.
49	Beschrijvend document, paragraaf 6.8.4, pagina 25	In welk formaat zijn de items beschikbaar en/of kunnen de items worden geëxporteerd uit de huidige oplossing?	De Items kunnen worden geëxporteerd uit de huidige oplossing (.export).
50	Beschrijvend document, paragraaf 6.8.4, pagina 25	Hoeveel functioneel beheerders moeten worden opgeleid?	Naar verwachting minimaal vijf functioneel beheerders.
51	Beschrijvend document, paragraaf 6.8.4, pagina 26	Voor het bepalen van een reële prijs voor de implementatie is een limitatieve lijst van te ontwikkelen koppelingen vereist. Welke koppelingen moeten worden ontwikkeld?	API's (voor een bestaande CBR-maatwerkapplicatie) moet worden ondersteund, standaard, dus niet speciaal voor het CBR gebouwd. Deze CBR-maatwerkapplicatie ondersteunt de aanroep van RESTful en SOAP services en kan eventueel callbackservices aanbieden voor aanroep door de geboden Oplossing. Het CBR gaat uit van een multi-tenant SaaS-oplossing (ID117). Functioneel betreft het koppelingen zoals geformuleerd in requirement ID121. Tevens gelden koppelingrequirements ID100 en ID124.
52	Beschrijvend document, paragraaf 6.8.4, pagina 26	Hoeveel eindgebruikers moeten worden opgeleid?	Enkele tientallen eindgebruikers.

53	Beschrijvend document, paragraaf 6.8.9, pagina 31	Constructie van een Item – Toekenning van criteria aan een Item: Wat wordt hiermee bedoeld?	Elk Item heeft bepaalde kenmerken. Denk hierbij aan een toetsterm, itemcode, P-waarde, opgavetype, wetsartikel dat bij het Item hoort, en dergelijke. Wat het CBR graag wil zien is hoe een itemconstructeur deze kenmerken kan invoeren/toekennen aan een Item.
54	Beschrijvend document, paragraaf 6.8.9, pagina 31	Constructie van een Item – Score per antwoordmogelijkheid: Wat wordt hiermee bedoeld?	Hiermee wordt bedoeld hoeveel punten een kandidaat krijgt per antwoordmogelijkheid.
55	Beschrijvend document, paragraaf 6.9, pagina 34	Klopt het dat de kosten van de uren die het CBR moet besteden ook in deze prijs zijn inbegrepen?	In Bijlage H Prijsopgaveformulier moeten deze kosten apart worden opgegeven. Voor de beoordeling van de prijs tellen deze kosten mee. Het te beoordelen totaalbedrag in het prijsopgaveformulier is een fictief bedrag en bedoeld om de prijs te kunnen beoordelen. Zie ook het antwoord op vraag 56.
56	Beschrijvend document, paragraaf 6.9, pagina 34	Klopt het dat de bedragen die aanbieder minimaal/maximaal kan vragen, moeten worden verlaagd met de kosten van de uren die het CBR moet besteden?	De kosten van de verwachte inzet van het CBR tellen mee in de <i>beoordeling</i> van het totaalbedrag. Dat totaalbedrag moet vallen binnen de bandbreedte. De bandbreedte is fictief en bedoeld om de prijs te kunnen <i>beoordelen</i> . Het CBR gaat de door de Inschrijver opgegeven kosten van de verwachte inzet van het CBR uiteraard niet in rekening brengen bij de Opdrachtnemer. Voor de duidelijkheid – De bandbreedte in het prijsopgaveformulier wordt gehanteerd voor <i>beoordelingsdoeleinden</i> ; de bovengrens van de bandbreedte is niet bedoeld als een niet te overschrijden plafondbedrag dat geldt gedurende de looptijd van de Overeenkomst.
57	Bijlage A: Requirements, ID9	Bedoelt het CBR met de mogelijkheid dat verschillende antwoorden verschillende gewichten hebben dat een Item naast een volledige score ook een gedeeltelijke score op basis van het antwoordpatroon moet kunnen krijgen?	Hiermee wordt bedoeld hoeveel punten een kandidaat krijgt per antwoordmogelijkheid.
58	Bijlage A: Requirements, ID10	Wij begrijpen niet hoe de functionaliteit in deze wens precies wordt gebruikt. Kan het CBR enkele voorbeelden geven?	Dit komt bijvoorbeeld voor in het examen Financieel Management (ondernemersexamen) van CCV, waarbij kandidaten een financiële balans juist moeten invullen door de juiste bedragen op de juiste plek in de tabel van de afgebeelde balans te plaatsen. Hierbij krijgt de kandidaat meerdere bedragen als antwoordmogelijkheid aangeboden. (In de huidige vorm 'sleept' de kandidaat de juiste bedragen naar de juiste plek.)
59	Bijlage A: Requirements, ID19	Voldoet een toetssysteem aan deze eis als eenvoudig verschillende vragen met dezelfde indeling/opmaak kunnen worden gemaakt zonder dat 'sjablonen' worden gebruikt?	We bedoelen hier hetzelfde mee, alleen gebruikt het CBR de term sjabloon. Wanneer er standaard formats zijn waarbinnen wij al onze vraagtypen kunnen ontwikkelen, voldoet dit.
60	Bijlage A: Requirements, ID24	In deze wens worden twee verschillende functionaliteiten gevraagd. Kan het CBR deze wens splitsen in twee wensen?	Bijlage A Requirements is aangepast. Voor het beoordelingskader in paragraaf 6.8.1 van Beschrijvend document houdt dit in dat het aantal te behalen punten wijzigt in 23 en de factor in 2,17391.

61	Bijlage A: Requirements, ID27	Voldoet een toetssysteem aan deze eis als er per onderdeel een score kan worden gegeven?	Wanneer elk toetsonderdeel een score krijgt, waarbij we kunnen aangeven wat de minimale score is om te slagen voor dat toetsonderdeel, is dit in basis hetzelfde als een aparte cesuur per toetsonderdeel. Wat wel vereist is, is dat elke score bepalend is voor het zakken of slagen van een kandidaat. Dus wanneer een kandidaat voor ene bepaald toetsonderdeel niet de minimale score haalt zakt hij voor de totale toets.
62	Bijlage A: Requirements, ID42	Hoe ziet het navigeren naar verschillende Items via een mediabestand eruit?	Het doel van dit requirement is dat er een koppeling is tussen het mediabestand (afbeelding/filmpje) en de Items waarvoor dit mediabestand wordt gebruikt. Deze koppeling geeft dus aan voor welk(e) Item(s) dit mediabestand is gebruikt.
63	Bijlage A: Requirements, ID49	Voldoet een toetssysteem aan deze eis als het CBR na het genereren van de data voor overzichten zelf de niet gewenste kolommen kan verwijderen?	Het antwoord is ja, als hier wordt bedoeld de overzichten ten behoeve van rapportages, en/of het monitoren en verversen van examenversies (bij CCV wordt metadata gebruikt om te bepalen welke Items worden vervangen voor de nieuwe versie). Maar als dit zou betekenen dat alle data in een overzicht zou komen en de gewenste kolommen verwijderd kunnen worden, dan is dit niet de bedoeling. Het CBR wil voor het genereren aangeven (op basis van itemkenmerken en metadata) welke kenmerken en metadata in het overzicht worden opgenomen. Het alleen kunnen verwijderen van gewenste kolommen is niet wat wij wensen.
64	Bijlage A: Requirements, ID66	Bedoelt het CBR met deze eis dat het toetssysteem moet kunnen worden gebruikt met een on-screen toetsenbord dat het besturingssysteem toont als een touch interface wordt gebruikt?	Voor bepaalde Items moet een kandidaat een getal invoeren. Bijvoorbeeld het maximumaantal kilometers per uur dat gereden mag worden. Bij dit soort Item moet dus automatisch een toetsenbord verschijnen waar de kandidaat dit getal kan invoeren.
65	Bijlage A: Requirements, ID73	Wat bedoelt het CBR met het starten van een toets met een referentiecode? Door wie en op welke manier zou dit moeten gebeuren?	Klanten krijgen een referentiecode toegekend. Deze referentiecode gebruiken ze vervolgens om in de examenzaal in te loggen en de toets te starten. Op deze manier wordt gecontroleerd dat de juiste toets voor de juiste kandidaat gestart.
66	Bijlage A: Requirements, ID82	Een webapplicatie in de browser kan niet voorkomen dat een kandidaat extra tabbladen/vensters opent en/of andere programma's gebruikt. Zou dit wel mogelijk zijn, dan zouden hackers vrij spel hebben. Om aan deze eis te voldoen, zal het CBR software moeten gebruiken die de PC beveiligt, bijvoorbeeld een secure browser. Kan het CBR deze eis laten vervallen of zodanig herformuleren dat een aanbieder er wel aan kan voldoen?	Het CBR ziet het op een veilige manier afnemen van een examen als onderdeel van de gevraagde oplossing. Het leveren van een secure browser/lock down browser voor afname wordt daarmee impliciet verwacht bij ID82. Indien niet aan ID82 kan worden voldaan, kan het CBR haar doelstellingen niet realiseren. Het CBR kan deze eis daarom niet laten vervallen.
67	Bijlage A: Requirements, ID89	Het reserveringsnummer en het tafelnummer zijn de verantwoordelijkheid van het logistieke systeem. Deze gegevens zijn voor het toetssysteem niet van belang en zullen in de logistieke software opvraagbaar moeten zijn. Is het CBR bereid om de eis op dit punt aan te passen?	Het CBR ziet de logistieke functie als routing van kandidaten tot aan de intake-balie en niet het toewijzen van kandidaten aan toetsunits in de zaal. Indien de Oplossing een API biedt om deze data uit te wisselen met de logistieke software van het CBR, dan zal het CBR het gebruik daarvan overwegen.

			Indien logistiek een integraal onderdeel is van de geboden Oplossing, dan zal het CBR het gebruik hiervan overwegen, hetgeen een koppeling op basis van een API overbodig maakt. Het CBR wil ook de mogelijkheid hebben om de geboden Oplossing onafhankelijk te kunnen gebruiken van de logistieke software van het CBR. Het CBR handhaaft de eis.
68	Bijlage A: Requirements, ID90	Wat is het doel van het koppelen van een toezichthouder aan een toets?	Een toezichthouder koppelen heeft ermee te maken dat als een kandidaat met een klacht komt het systeem weet wie (welke toezichthouder) het examen heeft 'afgenomen'.
69	Bijlage A: Requirements, ID90	In het kader van een toetssysteem wordt met een 'toets' meestal een set vragen bedoeld. Dat lijkt bij deze eis niet het geval te zijn. Wat wordt bij deze eis bedoeld met 'een toets'?	Met toets wordt altijd hetzelfde bedoeld. Dit is een theorie-examen (ongeacht welk examenproduct) dat wordt afgenomen door een kandidaat.
70	Bijlage A: Requirements, ID93	Het uitgeven en blokkeren van een Toetsunit is onderdeel van de logistieke software en niet van het toetssysteem. Kan het CBR deze eis daarom laten vervallen?	Zie het antwoord op vraag 67.
71	Bijlage A: Requirements, ID104	Wat is het doel van het bekijken van het aantal actieve gebruikers van het constructiesysteem?	Het CBR (Functioneel Beheer) wil op een veilige manier een uitrol doen, door te controleren of alle gebruikers zijn uitgelogd. De Oplossing moet dit faciliteren door bijvoorbeeld de actieve gebruikers te tonen.
72	Bijlage A: Requirements, ID124	Wat is het doel van het ontsluiten van logberichten naar een externe applicatie?	Het doel om (audit) loginformatie in een centraal logplatform vast te leggen is om de loginformatie te beschermen tegen manipulatie en om bij onverhoopte onbeschikbaarheid van het systeem alsnog informatie beschikbaar te hebben voor analyse.
73	Bijlage A: Requirements, ID124	We zijn van mening dat toegang tot alle data moet plaatsvinden op een gestructureerde en beveiligde manier via de applicatie. Door de loginformatie naar een externe server te sturen, is dit niet langer het geval. De inhoud van de logberichten verandert bovendien regelmatig, zonder aankondiging. Daardoor is voor het interpreteren van logberichten uitgebreide technische kennis noodzakelijk. In de incidentele gevallen dat een klant loginformatie nodig heeft die niet via de applicatie kan worden ingezien, bieden wij de mogelijkheid om de data op te vragen via de helpdesk. Voldoen we hiermee aan de eis?	Nee. Dit voldoet niet aan de eis (ID124). Logberichten moeten ontsloten kunnen worden naar een externe applicatie.
74	Bijlage A: Requirements, ID127	In principe kan een SaaS leverancier niet voldoen aan de letter van deze eis. In onze organisatie hebben wij de toegang tot de data van de klanten beperkt via procedures. Alleen enkele technisch beheerders hebben voor specifieke werkzaamheden rechtstreeks toegang tot de data van de klanten. Verder bepaalt de klant welke personen toegang hebben tot de applicatie. Als een medewerker van onze organisatie	Het CBR handhaaft de eis. Data van het CBR is voor de leverancier niet te ontsleutelen.

		bijvoorbeeld in het kader van een helpdeskverzoek toegang nodig heeft tot de applicatie, dan zal het CBR deze toegang moeten verlenen. Is het CBR bereid deze eis te laten vervallen of anders te formuleren?	
75	Bijlage A, ID: AFN62	Wat wordt er bedoeld met 'het systeem is flexibel in het ondersteunen van nieuwe vraagtypes'? Wordt er verwacht dat er door het CBR nieuwe vraagtypes worden aangeleverd welke het systeem dient op te nemen? Of hoe moeten wij dit zien?	Ja, dat wordt verwacht.
76	Bijlage A, ID: AFN20	Indien de tijd is ingesteld per vraag, module en/of geheel examen, welk van die tijd is dan leidend?	We snappen de vraag wellicht niet. De tijd die men instelt voor een vraag bepaalt toch logischerwijze de tijd die men voor een onderdeel krijgt? Als men informatieschermen als een vraag ziet, dan telt het systeem dit toch op? Men kan toch niet meer tijd per vraag instellen, dan het examen qua tijd mag duren? Daarbij is inderdaad de tijd van het gehele examen leidend.
77	Bijlage B van de conceptovereenkomst, pagina 12	1) Welke specifieke kenmerken zijn voor het CBR, naast de vastgestelde requirements van doorslaggevend belang in de keuze van een samenwerkingspartner? 2) Zou het hierbij niet logisch zijn om specifiek te sturen op het hebben van een ISO 27001 certificaat ten einde de veiligheid van kandidaatgegevens van het CBR voldoende te kunnen waarborgen?	1) Van belang is dat – waar relevant – de Opdrachtnemer en de dienstverlening voldoen aan de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO, versie 1.04, te downloaden op bio-overheid.nl) op Basis Beveiligingsniveau 2 (BBN2) in opzet, bestaan en werking. Zie ook het antwoord op vraag 11. 2) Het aantoonbaar beschikken over een informatiebeveiligingsmanagementsysteem is een vereiste. Zie het Beschrijvend document, paragraaf 4.4.3.
78	Beschrijvend document, 6.8.4, pagina 25.	In dit stuk wordt beschreven dat het CBR ruim 800.000 afnames heeft per jaar. Wat is de standaardafwijking op dit getal? Waar fluctueren deze aantallen tussen?	Zie het antwoord op vraag 24.
79	Beschrijvend document, bladzijde 33, paragraaf 6.9	In het beschrijvend document geeft u aan dat de licentie een eeuwigdurend karakter zal hebben, hoe verhoudt zich dit tot de beperkte duur van de raamovereenkomst en ten aanzien van welke systemen en softwareonderdelen, heeft deze eeuwigdurendheid als een ieder verbindend te gelden?	De zin " <i>Voor alle licenties geldt dat ze eeuwigdurend moeten zijn</i> " in paragraaf 6.9 van het Beschrijvend document kan worden genegeerd en beschouwd als <u>niet geschreven</u> . Zie ook het antwoord op vraag 20.
80	Beschrijvend document, 6.8, pagina 22	Hoe ziet het CBR de relatie tussen de hoeveelheid requirements waaraan moet worden voldaan ten opzichte van de weging van 5%? Werkt u op deze manier niet in de hand dat er niet voldaan wordt aan de requirements maar wel een heel mooi implementatieplan ligt? Hoe ziet het CBR dit?	De requirements zijn voornamelijk eisen (must haves) waaraan moet worden voldaan. Niet voldoen aan een eis betekent dat de Inschrijving ongeldig is en wordt uitgesloten van deelname. Voor de weging tellen die ruim 100 eisen niet mee. Er zijn slechts 22 wensen (should haves) waaraan een weging van 5% is gegeven. De weging van 5% is een weloverwogen vertaling van het belang c.q. het gewicht dat het CBR aan die wensen geeft.
81	ARBIT	Hoe verklaart u de keuze om in de Arbit de eenzijdige verlenging van 2x 2 jaar door te voeren hoewel we uit het gesprek begrepen dat dit in goed overleg geschiedt, zien we dit niet terug in de voorwaarden? Kunt u bevestigen dat dit niet eenzijdig maar exclusief geschiedt in overleg? Zo niet, kunt u toelichten waarom deze keuze wordt gemaakt?	U verwijst in uw vraagstelling naar de ARBIT. Het CBR gaat er vanuit dat uw vraag ziet op artikel 4.3. van de Overeenkomst. Het klopt dat het CBR op grond van artikel 4.3. van de Overeenkomst eenzijdige verlengingsopties heeft. Het CBR kan niet bevestigen dat een verlenging enkel geschiedt in overleg. De keuze om eenzijdige verlengingsopties

			voor het CBR te handhaven wordt gemaakt omdat het voor het CBR van belang is – onder andere vanwege bedrijfscontinuïteit en financiële aspecten (waaronder maar niet uitsluitend de kosten en de personeelsinzet die gepaard gaan met een nieuwe aanbesteding) – dat de Opdrachtnemer niet kan afzien van een verlenging indien deze wél door het CBR gewenst is.
82	Bijlage H: prijsopgaveformulier	Op welke parameters is het genoemde totaalbedrag gebaseerd? Is het bijvoorbeeld gebaseerd op de huidige samenwerkingspartner? Of de huidige marktpartijen?	Het totaalbedrag is gebaseerd op alle onderdelen in het prijsopgaveformulier. Bij het bepalen van de bandbreedte is het CBR uitgegaan van de huidige oplossing met daarbovenop een marge voor cloudkosten en eventuele overige kosten. Voor de duidelijkheid – de bovengrens van de bandbreedte moet niet worden gezien als een plafondbedrag dat geldt voor de uitvoering van de Overeenkomst. Tijdens de uitnutting van de Overeenkomst is het niet onmogelijk dat de opdrachtwaarde het bedrag van € 4.500.000 overschrijdt. Zolang zich geen wezenlijke wijzigingen voordoen of zolang het wijzigingen zijn waarvoor een uitzonderingsgrond geldt, is dit binnen de kaders van het aanbestedingsrecht.
83	Bijlage H: prijsopgaveformulier	Werkt deze aanbesteding geen ongelijkheid in de hand door een groot bedrag voor changes te reserveren in de komende 9 jaar? Want in dit aanbestedingstraject heeft de huidige marktpartij veel minder kosten aan changes ten opzichte van een eventuele nieuwe samenwerkingspartner. Hoe verhoudt zich deze keuze om dit ook op te nemen binnen het totaalbedrag van 4.500.000 en hoe verhoudt zich dit tot het gelijkheidsbeginsel in het licht van de aanbestedingswet 2012?	Dat de huidige opdrachtnemer minder kosten zou hebben aan changes is een aannahme die het CBR voor uw rekening laat. Het CBR heeft met deze aanbesteding als doel om een meer gestandaardiseerde applicatie te verkrijgen. Met andere woorden: een nieuwe oplossing kan qua opzet en standaardisatie (significant) verschillen van de huidige oplossing. Met het oog hierop is de verwachting dan ook dat het component <i>Changes</i> in de toekomst kleiner zal zijn dan in de huidige situatie. De bovengrens van de bandbreedte is berekend op basis van historische gegevens, waarvan ook het historische aantal changes onderdeel uitmaken. Het aantal uren voor Changes in het prijsopgaveformulier betreft fictieve aantallen. Voor elke Inschrijver die het formulier invult zijn de aantallen hetzelfde, juist bedoeld om de prijs op een voor alle Inschrijvers gelijke manier te kunnen beoordelen. Ook de bandbreedte is fictief en bedoeld om de prijs te kunnen <i>beoordelen</i>. De bovengrens van de bandbreedte is niet bedoeld als een plafondbedrag dat geldt gedurende de looptijd van de Overeenkomst.
84	Beschrijvend document, pagina 27	In het document wordt verwezen naar de noodzaak tot het opstellen van een specifieke kostenopgave waarin rollen en aantal uren van medewerkers van opdrachtgever dienen te worden gespecificeerd. Kan het CBR aangeven op basis waarvan zij deze specifieke informatie nodig hebben en waarom niet kan worden volstaan met een globale taxatie van aantal uur/de kosten, gelet op het feit dat het CBR in deze aanbestedingsdocumenten een zelfde werkwijze hanteert?	De reden waarom het CBR dit vraagt, is om inzicht te krijgen in welke mate een beroep wordt gedaan op de capaciteit van het CBR, zodat het CBR daarmee rekening kan houden. Zie ook het antwoord op vraag 29.

85	Beschrijvend document, pagina 27	Is er keuzevrijheid in welke onderdelen van de implementatie/migratie die worden gedaan door het CBR gelet op de prijs van 100 EUR per uur en de hoge prijzen die partners hiervoor rekenen?	Nee. Het uurtarief van € 100 is een fictief gekozen tarief om de mate van de benodigde capaciteit van het CBR tijdens de implementatie kwantitatief te kunnen beoordelen.
----	----------------------------------	--	---